

ประชุมชี้แจงการจัดทำคำขอของบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา
ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
31 กรกฎาคม 2562

<https://bit.ly/2YeEVbm>

หัวข้อการบรรยาย

- 1) รัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ
- 2) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561
- 3) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ
- 4) ปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ปรับปรุง)
- 5) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

1 รัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ

รัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการพิจารณางบประมาณ

งบประมาณรายจ่าย	141	งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้า พ.ร.บ. รายจ่ายประจำปีออกไม่ทัน ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้ว ไปพลางก่อน
การเสนองบประมาณ	142	ต้องแสดงแหล่งที่มา และประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์ หรือ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาต่างๆ
การพิจารณางบประมาณ สภาผู้แทนฯ	143 144	พิจารณาภายใน 105 วัน แปรญัตติได้ในทางลดหรือตัดทอนรายจ่าย ยกเว้น ต้นเงินกู้ ดอกเบี้ยเงินกู้ เงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย
การพิจารณางบประมาณ วุฒิสภา	143	พิจารณาภายใน 20 วัน เห็นชอบ / ไม่เห็นชอบ
ป้องกันประโยชน์ทับซ้อน	144	ในการพิจารณาของสภาผู้แทนฯ วุฒิสภา หรือคณะกรรมการ ห้ามเสนอ / แปรญัตติ / การกระทำด้วยประการใด ที่มีผลให้ สมาชิกสภาผู้แทนฯ สมาชิกวุฒิสภา มีส่วน ทางตรง / ทางอ้อม ในการใช้งบประมาณรายจ่าย
ความรับผิดชอบ	144	สส. / สว. สิ้นสุดสมาชิกภาพ - เพิกถอนสิทธิสมัครเลือกตั้ง กรม. พันตำแหน่งทั้งคณะ - เพิกถอนสิทธิสมัครเลือกตั้ง ให้ผู้กระทำรับผิดชอบใช้เงิน + ดอกเบี้ย / การเรียกเงินคืน ให้กระทำได้ภายใน 20 ปี

2 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

(ใช้บังคับวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561)

ความครอบคลุมงบประมาณ

มาตรา 10 (5) และ มาตรา 25 กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณรวมทั้งแผนการใช้จ่าย เพื่อประกอบการจัดทำงบประมาณและเสนองบประมาณรายจ่ายต่อรัฐสภาให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน

MTEF

มาตรา 19 (2) และ มาตรา 23 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย โดยต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะทางการคลังของประเทศ

กำหนดกรอบวงเงิน

มาตรา 24 (3) สงป. ก.คลัง สศช. และ ธปท. ร่วมกันกำหนดกรอบประมาณการรายจ่ายประมาณการรายรับและฐานะการคลังของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนการคลังระยะปานกลาง ตาม พรบ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

การโอนข้าม
หน่วยรับงบประมาณ

มาตรา 16 / มาตรา 17 / มาตรา 31 / มาตรา 35 กำหนดให้มีงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรโดยงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวสามารถโอนไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นได้ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ภายใต้แผนงานบูรณาการ (ที่ ครม. อนุมัติ) และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

(ใช้บังคับวันที่ 12 พฤศจิกายน 2561)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประเมินผล/รายงาน

ความรับผิดชอบ (ชดใช้เงิน)

บทบาทฝ่ายบริหาร

มาตรา 29 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณ และให้ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรา 46 มาตรา 47 มาตรา 48

- กำหนดให้ ผอ.สพ. มีหน้าที่จัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ
- ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลภายในหน่วยงาน
- หากการประเมินผลของหน่วยรับงบประมาณไม่เป็นไปตามที่กำหนดและหน่วยรับงบประมาณไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขตามที่ ผอ.สพ. เสนอแนะได้ ให้ ผอ.สพ. รายงาน ครม. เพื่อสั่งการ

มาตรา 52 หลักการเดียวกับ พรบ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 ที่กำหนดให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่ายโดยเพิ่มความคุ้มครองให้เจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบหากได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือได้บันทึกข้อโต้แย้งไว้ เป็นหนังสือว่าการที่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ

มาตรา 8 มาตรา 38 รมต.เจ้าสังกัด/รมต.ที่กำกับดูแล/รมต.ผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการติดตามตรวจสอบ/ประเมินผล

การดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอตั้งงบประมาณรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณ ที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป

รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป หน่วยรับ
งบประมาณจะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ ก่อนเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

- รายการที่เสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติดังกล่าว กรณีครุภัณฑ์จะต้องมีรายละเอียด
คุณลักษณะครุภัณฑ์/ ที่มาของราคา สำหรับสิ่งก่อสร้างจะต้องมีรายละเอียดของแบบรูปรายการ
และที่มาของราคาให้ถูกต้องครบถ้วน โดยรายการและวงเงินดังกล่าว ไม่นับรวมเป็นสัดส่วน
การก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการ
คลังของรัฐ พ.ศ. 2561

3 พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณ

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

(ใช้บังคับวันที่ 20 เมษายน 2561)

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 กำหนดให้มีสัดส่วนต่างๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ ตามนัยในมาตรา 11 (4) จึงได้ออกประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ดังนี้

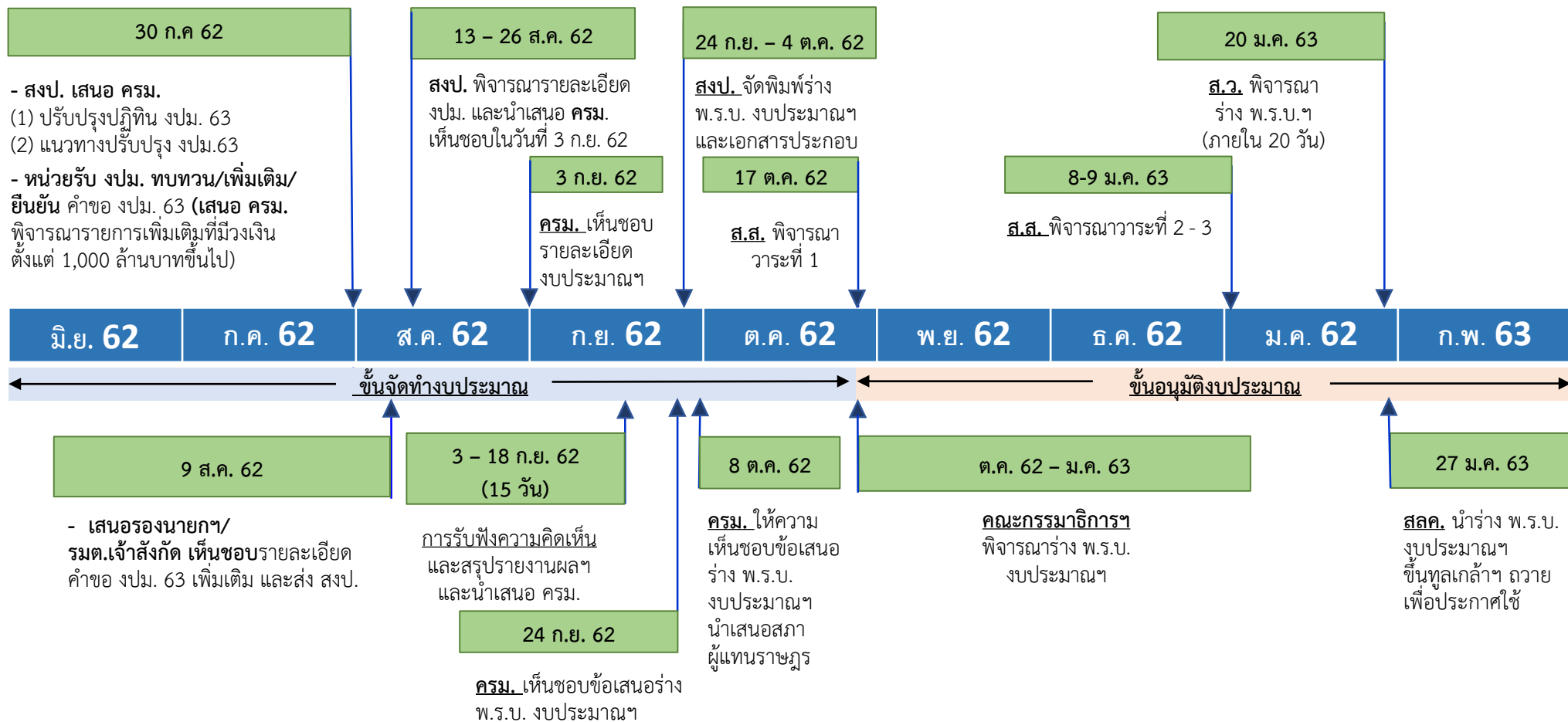
- (1) สัดส่วนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ต้องตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 2 แต่ไม่เกินร้อยละ 3.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (2) สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลรับภาระ ต้องตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละ 2.5 แต่ไม่เกินร้อยละ 3.5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (3) สัดส่วนงบประมาณเพื่อการชำระดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการกู้เงินของรัฐบาลและหน่วยงาน ของรัฐซึ่งรัฐบาลรับภาระ ต้องตั้งตามภาระที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปีงบประมาณนั้น
- (4) สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (5) สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ต้องไม่เกินร้อยละ 8 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

4 ปฏิทินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ปรับปรุง)

ปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ปรับปรุง)

หมายเหตุ 1. กรณี ครม. ส่งสภาผู้แทนฯ 8 ต.ค. 62 จะครบ 105 วัน ในวันจันทร์ที่ 20 ม.ค. 63
2. กรณีสภาผู้แทนฯ ส่งวุฒิสภา 20 ม.ค. 63 จะครบ 20 วัน ในวันเสาร์ที่ 8 ก.พ. 63

5 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

หน่วย : ล้านบาท

โครงสร้างงบประมาณ	ปีงบประมาณ 2562	ปีงบประมาณ 2563	+ เพิ่ม / - ลด จากปี 62	
			จำนวน	ร้อยละ
1. งบประมาณรายจ่าย - สัดส่วนต่อ GDP	3,000,000.0 17.3	3,200,000.0 17.4	200,000.0	6.7
1.1 รายจ่ายประจำ - สัดส่วนต่องบประมาณ	2,272,656.3 75.8	2,358,410.5 73.7	85,754.2	3.8
1.2 รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง - สัดส่วนต่องบประมาณ	- -	62,709.5 2.0	62,709.5	100.0
1.3 รายจ่ายลงทุน - สัดส่วนต่องบประมาณ	649,138.2 21.6	691,200.0 21.6	42,061.8	6.5
1.4 รายจ่ายชำระคืนต้นเงินกู้ - สัดส่วนต่องบประมาณ	78,205.5 2.6	87,680.0 2.7	9,474.5	12.1
2. รายได้ - สัดส่วนต่อ GDP	2,550,000.0 14.7	2,750,000.0 15.0	200,000.0	7.8
3. วงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล - สัดส่วนต่อ GDP	450,000.0 2.6	450,000.0 2.4	-	-
4. กรอบวงเงินกู้สูงสุดเพื่อชดเชย การขาดดุลตาม พ.ร.บ.หนี้สาธารณะ	662,564.4	710,144.0	47,579.6	7.2
5. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	17,330,100.0	18,369,900.0	1,039,800.0	6.0

หลักเกณฑ์คำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

1. เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาล รวมทั้งยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ มีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ผลผลิต โครงการ กิจกรรม ให้สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงาน และมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม หรือรายการที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ
2. ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมและความต้องการของประชาชน โดยภารกิจที่ต้องดำเนินการในพื้นที่ให้มีการกระจายงบประมาณอย่างเป็นธรรม
3. งบประมาณรายจ่ายเกี่ยวกับบุคลากรของรัฐและรายจ่ายประจำให้ขอตั้งงบประมาณเท่าที่จำเป็น และให้พิจารณำเงินนอกงบประมาณที่มีอยู่มาสมทบตามความเหมาะสม
4. งบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ซ้ำซ้อนกับงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่เสนอตั้งในแผนงานอื่น ๆ

หลักเกณฑ์คำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (ต่อ)

5. งบประมาณของ อปท. ต้องเป็นแผนงาน/โครงการ ที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารท้องถิ่น หรือ สภา อบต. แล้วแต่กรณี และหรือเป็นภารกิจถ่ายโอนจากส่วนกลางไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

6. แผนงานบูรณาการควรมีลักษณะเป็นโครงการสำคัญ มีความจำเป็นเร่งด่วน มีเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกัน และตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนงาน มีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ในกระทรวงเดียวกัน มีการแสดงให้เห็นขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สามารถนำเสนอผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการ โดยไม่นำค่าใช้จ่ายที่มีลักษณะเป็นงานประจำหรือภารกิจพื้นฐานมากำหนดไว้

7. พิจารณาและตรวจสอบความพร้อมของรายการ ความพร้อมของพื้นที่ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนก่อนการยื่นคำขอตั้งงบประมาณ มีการนำผลการใช้จ่ายงบประมาณในปีที่ผ่านมาใช้ประกอบการพิจารณา และสำหรับรายการที่มีวงเงินตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอ กรม. พิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้ง งบประมาณ.

8. ให้ยื่นคำขอตั้ง งบประมาณ. มายัง สงป. โดยผ่านความเห็นชอบจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแล พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลในระบบ e-Budgeting ให้ครบถ้วน **ภายในวันศุกร์ที่ 9 สิงหาคม 2562**

แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

- 1) พิจารณาแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน อาทิ เงินรายได้ เงินสะสม และเงินกู้ เพื่อเป็นการลดภาระงบประมาณ รวมทั้งจัดทำแผนงาน / โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทฯ
- 2) พิจารณาประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ แผน/ผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ให้ความสำคัญกับแผนงาน/โครงการที่มีความพร้อมในการดำเนินงาน
- 3) ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปกระบวนการทำงานเพื่อประสิทธิภาพการทำงานและลดรายจ่ายประจำ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณตรงกลุ่มเป้าหมายและมีประสิทธิภาพรวมทั้งการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า
- 4) ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยขอให้มีลักษณะเป็นรูปธรรมสามารถวัดผลได้จริงอย่างน้อย 1 ผลสัมฤทธิ์

แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

มาตรา 16 กำหนดให้แผนงานบูรณาการโดยอนุมัติ ครม.

ต้องมี 2 หน่วยงานขึ้นไปร่วมรับผิดชอบ

มาตรา 31 ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการตาม

หลักเกณฑ์และวิธีการที่ สกป. กำหนด
โดยความเห็นชอบของ ครม.

มาตรา 32 เมื่อ ครม. อนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่ สกป. กำหนด

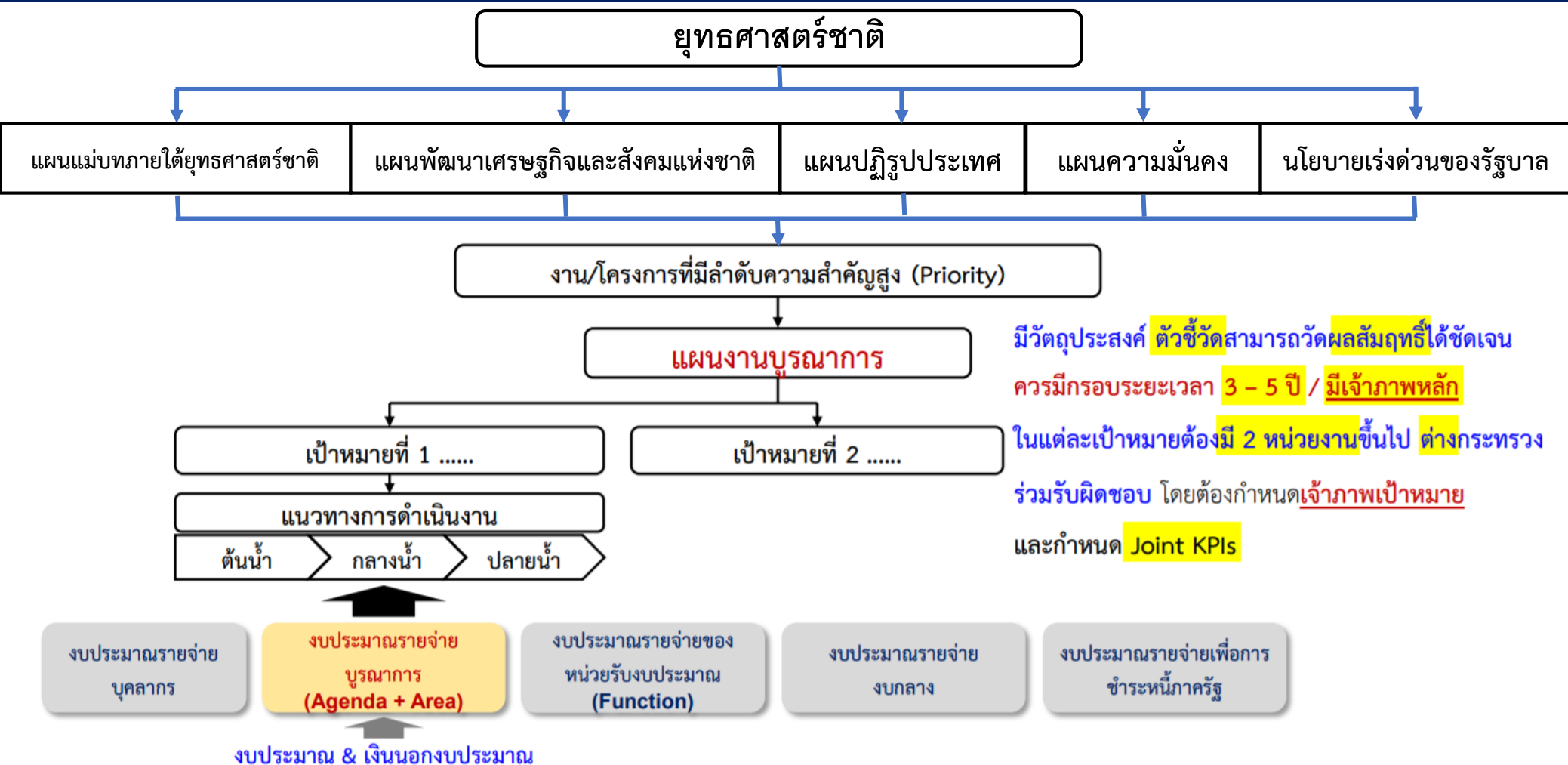
❖ การบูรณาการควรมีลักษณะเป็นโครงการสำคัญ มีความ
จำเป็นเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาในช่วงเวลาหนึ่ง
โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัดร่วม กรอบระยะเวลา

❖ เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการควรสอดคล้อง
เชื่อมโยงกันและตอบเป้าหมายของแผนฯ รวมทั้งมีการ
กำหนดเจ้าภาพของแต่ละแนวทาง

❖ ควรนำไปสู่การลดเวลา ลดความซ้ำซ้อน ลดค่าใช้จ่าย
และมีผลสัมฤทธิ์สูง โดยมีการแสดงให้เห็นขั้นตอน
การดำเนินงานตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

1

เป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศภายใต้

- ยุทธศาสตร์ชาติ/แผนแม่บท
- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- นโยบายรัฐบาลที่ต้องขับเคลื่อนให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม มีความสำคัญระดับวาระแห่งชาติ
- แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12
- Thailand 4.0
- แผนการปฏิรูปประเทศ
- แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

2

เป็นการดำเนินการรองรับนโยบาย/เรื่องที่รัฐบาลจำเป็นต้องมีการวางแผนและบริหารจัดการในภาพรวมของทั้งประเทศ ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญสูง

3

มีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไป ซึ่งไม่อยู่ในกระทรวงเดียวกัน

4

ผู้ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้เป็นประธานคณะกรรมการจัดทำงบประมาณบูรณาการ หรือมอบหมายให้เป็นผู้กำกับแผนงานบูรณาการ (รองนายกรัฐมนตรี)

แผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ยุทธศาสตร์จัดสรร

แผนงาน

1. ด้านความมั่นคง

1. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

2. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3. แผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
4. แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล
5. แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว
6. แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
7. แผนงานบูรณาการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
8. แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์
9. แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค

3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

10. แผนงานบูรณาการพัฒนาศูนย์คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้

4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

11. แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย
12. แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

5. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

13. แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
14. แผนงานบูรณาการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม

<https://bit.ly/2YeEVbm>

ขอขอบคุณ